

Betænkning

over forslag til lov om personnavne.

(Afgivet af udvalget den 20. april 1961).

Udvalget har holdt 9 møder og herunder haft 3 samråd med justitsministeren. Der er modtaget en skriftlig henvendelse fra Dansk Kvindesamfund.

Om udvalgets forhandlinger og de stillede ændringsforslag bemærkes:

I den fra Dansk Kvindesamfund modtagne henvendelse henstilles bl. a., at der samtidig med udfærdigelsen af vielsespapirerne vedlægges en særlig blanket, hvorpå kvinden skal anføre, om hun ønsker at bevare sit eget navn eller ønsker at antage ægtefællens. Udvalget har overvejet denne henstilling, men finder det dog ikke hensigtsmæssigt af hensyn til de erfaringsmæssigt ganske få tilfælde, hvor hustruen ønsker at bevare sit pigenavn, at føje endnu en attest til de mange, som skal tilvejebringes før ægteskabs indgåelse. Udvalget ser derimod gerne, at spørgsmålet tages op af det af justitsministeren nedsatte udvalg vedrørende revision af ægteskabslovgivningen i forbindelse med dette udvalgs drøftelser af foranstaltninger, hvorved der gives personer, som påtænker at indgå ægteskab, en vis vejledning med hensyn til ægteskabets retsvirkninger navnlig i formueretlig henseende.

I den nævnte henvendelse henstilles endvidere, at der i loven bør gives ægtemanden ret til at antage hustruens familienavn, i hvert fald hvor fællesbørn bærer dette. Udvalget bemærker hertil, at bestemmelsen i § 8, punkt 7, som allerede anført i kommissionsbetænkningen bl. a. vil kunne benyttes som hjemmel for, at der gives ægtemanden bevilling til at føre hustruens navn som slægtsnavn.

Udvalget har særlig drøftet reglerne om den gifte kvindes navn og har bl. a. stillet justitsministeren følgende spørgsmål i forbindelse med lovforslagets § 4:

„Er det muligt ifølge lovforslaget eller burde det være muligt for en gift kvinde at bruge sit pigenavn og mandens slægtsnavn samtidig, men i forskellige relationer, således at hun f. eks. bruger sit pigenavn som kunstner eller som udøver af en erhvervsvirksomhed, hun fortsætter med at drive efter sit ægteskab, medens hun bruger mandens slægtsnavn i alle andre forhold?“

Ministeren har besvaret spørgsmålet således:

„Lovforslagets § 4 tager stilling til, hvilket navn der skal være den gifte kvindes rette slægtsnavn. Under dette navn optages hun i folkeregistret og andre offentlige registre, og hun kan få udfærdiget dokumenter af offentligretlig karakter, f. eks. pas, førerbevis og næringsbrev, på navnet. Inden for samme periode kan kun ét navn være hendes rette slægtsnavn.

Spørgsmålet om den gifte kvindes ret til at anvende mandens fornavn, mellemnavn eller slægtsnavn er ikke løst i lovtæksten.

En gift kvinde, der fører sit pigenavn som slægtsnavn, kan imidlertid under ægteskabet uden særlig hjemmel anvende mandens navn i forbindelse med en betegnelse, der henviser til ægteskabet. (Betegnelserne fru Jensen, fru revisor Jensen, fru Løve Jensen eller fru Erik Løve Jensen vil især være anvendelige i privatlivet, betegnelser som N. N., gift Jensen, vil kunne anvendes i forhold af mere officiel karakter, f. eks.

ved udstedelse af pas). En lovregulering af brugen af en ægtefælles navn ved siden af de foreslåede regler om gift kvindes rette slægtsnavn er næppe påkrævet eller anbefalelsesværdig.“

Med hensyn til bestemmelserne i lovfor-
slagets kap. 2 om fortabelse af slægtsnavn bemærkes:

Udvalget finder ikke, at hustruens barn uden for ægteskab bør kunne frakendes retten til at bære ægtemandens slægtsnavn, og foreslår ved ændringsforslag nr. 4, at bestemmelsen herom i lovforslagets § 10 udgår.

Udvalget er endvidere af den opfattelse, at der bør gives hustruen en ubetinget ret til at bevare et ved ægteskab erhvervet slægtsnavn uanset skilsmisse, og uanset at nyt ægteskab indgås. Udvalget foreslår derfor ved ændringsforslag nr. 5, at lovforslagets § 12, stk. 2 og 3, udgår, og ved ændringsforslag nr. 1 foreslås en ændring af § 4, således at hustruen ved ægteskabs indgåelse kan afgive erklæring om, at hun ønsker at bevare „det navn, hun bar før ægteskabet“, altså også et ved tidligere ægteskab erhvervet navn. Ændringsforslagene nr. 3 og 6 er konsekvenser af disse ændringsforslag.

Justitsministeren har tiltrådt de nævnte ændringsforslag og har i denne forbindelse bl. a. oplyst, at den til § 12, stk. 2, svarende bestemmelse i § 74 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning har været anvendt uhyre sjældent i praksis.

Udvalget har været betænkelig ved formuleringen af bestemmelsen i lovforslagets § 6, nr. 7, hvorefter „navne, der kan vække anstød eller være til ulempe for bæreren“ i almindelighed ikke kan erhverves ved navnebevis. Ved ændringsforslag nr. 2, der er tiltrådt af justitsministeren, foreslår udvalget bestemmelsen begrænset til at angå navne, der er upassende, eller som kan vække anstød“.

Ved ændringsforslag nr. 7, der ligeledes er stillet af udvalget og tiltrådt af justitsministeren, foreslås en mindre redaktionel ændring af § 17, hvorved det tydeliggøres, at denne bestemmelse, hvorefter ændring af et for ægtefæller fælles slægtsnavn kun

kan ske, hvis begge ægtefæller andrager derom, kun gælder, hvor ægtefællerne også efter navneforandringen ønsker at føre samme slægtsnavn, hvorimod reglen ikke gælder tilfælde, hvor den ene ægtefælle ønsker navneforandring, medens den anden ægtefælle bevarer det hidtidige fællesnavn eller søger et andet slægtsnavn.

Ændringsforslag nr. 8, der er stillet af justitsministeren og tiltrådt af udvalget, går ud på at give hjemmel til, at loven ved kgl. anordning kan sættes i kraft i Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold gør nødvendige.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de foreslåede ændringer.

Ændringsforslag.

Af *udvalget*, tiltrådt af *justitsministeren*:

Til § 4.

1) I stk. 1 ændres ordene „sit pigenavn, jfr. dog § 12, stk. 3, 2. pkt.“ til: „det navn, hun bar før ægteskabet“.

Til § 6.

2) Nr. 7 ændres til:
„7) Navne, der er upassende, eller som kan vække anstød.“

Til § 8.

3) Under nr. 4 ændres i 1. punktum „§ 12, stk. 1 og 2“ til: „§ 12“, og 2. punktum udgår.

Til § 10.

4) Paragraffen udgår.

Til § 12.

5) Stk. 2 og 3 udgår.

Til § 13.

6) „§ 12, stk. 1 og 2“ ændres til: „§ 12“.

Til § 17.

7) Ordet „dette“ ændres til: „det fælles navn“.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 21.

8) Stk. 2 affattes således:

„Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan — for Færøernes

vedkommende efter forhandling med det færøske hjemmestyre — ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.“

Vagn Bro.	Hanne Budtz.	Gottschalck-Hansen.	Andreas Hansen.	Hougaard.
Egon Jensen.	Ejner Kristensen.	Bjørn Krogh.	K. Axel Nielsen, formand.	
Axel Ivan Pedersen.	Helga Pedersen.	Herluf Rasmussen.	Else-Merete Ross, næstformand.	
Astrid Skjoldbo.	Elna Syvertsen.	Erna Sørensen.	Skov Thulesen.	
